

Handläggare
Malin Wadeborn Loohufvud
Telefon: 0850815044

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2022-02-03

Remiss av förslag till reviderade riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid och reviderade riktlinjer för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor

Remiss från kommunstyrelsen Stockholms stad

Förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har tidigare fattat beslut om riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid och riktlinjer för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala skolor. I fullmäktiges beslut om riktlinjerna för barnsäkerhet ingår att utbildningsnämnden har ansvar för att följa upp och uppdatera länkar i dokumentet. Utbildningsförvaltningen har reviderat riktlinjerna för omsorg på obekväm arbetstid, framför allt med anledning av att förvaltningens organisation för omsorg på obekväm arbetstid har förändrats. Utbildningsförvaltningen har även reviderat riktlinjerna för barnsäkerhet med korrekta länkar till stöddokument på Stockholms stads webbplatser vidare är ett avsnitt om åtgärder vid värmebölja tillagt. Riktlinjerna är reviderade i enlighet med mindre uppdateringar som inte innebär några förändringar i sak.

Förvaltningen är positiv till att riktlinjerna reviderats med anledning av utbildningsförvaltningens förändrade organisation avseende omsorg på obekväm arbetstid. Förvaltningen anser det också är till fördel riktlinjerna förtydligats för att underlätta tillämpning för både vårdnadshavare, beslutsfattare och utförare. Förvaltningen anser att det är positivt att staden arbetar för att säkerställa god barnsäkerhet på ett likvärdigt och systematiskt sätt i enlighet med de reviderade riktlinjerna. Med anledning av klimatförändring anser förvaltningen att det är bra att tillägget med förebyggande åtgärder värmebölja lagts till i riktlinjerna. Förvaltningen vill slutligen framföra att vissa av de länkar som finns angivna i riktlinjerna inte länkas korrekt.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till samtliga stadsdelsnämnder samt stadsledningskontoret för yttrande senast den 3 mars 2022.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen förskola och fritid. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp och pensionärsråd 2022-01-27.

Ärendet

Riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid

I 25 kap. 5§ skollagen (2010:800) anges att kommuner, med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete och familjens situation i övrigt, ska sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Omsorg på obekväm arbetstid bedrivs för barn skrivna i Stockholms stad och erbjuds från ett års ålder till och med vårterminens skolavslutning det år då barnet fyller 13 år.

Omsorg på obekväm arbetstid är avsedd för barn vars vårdnadshavare har sitt ordinarie arbete förlagt till tidiga morgnar, kvällar, nätter och helger det vill säga utanför förskolans och fritidshemmets ramöppettider. Omsorg på obekväm arbetstid kan sökas av antingen en ensamstående vårdnadshavare med obekväm arbetstid eller sammanboende föräldrar där båda arbetar samtidigt på obekväm arbetstid. Utbildningsförvaltningen har sett ett behov av att revidera riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid (beslutade i kommunfullmäktige 2018-01-29, 171-803/2017) med anledning av att förvaltningens organisation av omsorg på obekväm arbetstid har förändrats. Riktlinjerna har också förtydligats på flera områden för att underlätta tillämpningen av riktlinjerna för både vårdnadshavare, beslutsfattare och utförare. Ett tillägg har också gjorts mot bakgrund av att förvaltningen sett förekomst av outnyttjad tid.

De viktigaste förändringarna är följande:

- Förtydligande av när omsorg ges i lokal och när det finns möjlighet till omsorg i hemmet. I de tidigare riktlinjerna kunde omsorg i hemmet endast erhållas vid särskilda skäl. Mot bakgrund av att det saknats lämplig lokal för en del av omsorgsverksamheten och att vårdnadshavare i större utsträckning har önskat träffa sina barn på morgonen, har omsorg getts i hemmet till i stort sett alla vårdnadshavare som endast arbetat kvällstid. Detta är nu förtydligt i de reviderade riktlinjerna.

- Att omsorg på obekvämlig arbetstid kan sökas per kalenderår i stället för per termin. Det kan ta upp till tre månader att förbereda omsorg på obekvämlig arbetstid i hemmet (behovsinventering med familjen, rekrytering av barnskötare med mera). Om en ansökan görs terminsvis, har det visat sig bli stora glapp i omsorgen runt halvårsskiftet och det medför svårigheter för både vårdnadshavare och utförare av omsorgen.

- Att förvaltningen ges möjlighet att ifrågasätta det angivna behovet av omsorg på obekvämlig arbetstid och vid misstanke om överutnyttjande av omsorgen också ändra ett beslut om omsorg på obekvämlig arbetstid. Det har framkommit att vårdnadshavare önskar en stor mängd timmar ”för säkerhets skull”, att de nyttjar omsorgen för extra arbete eller privata angelägenheter eller underutnyttjar omsorgen för att de hittar andra omsorgslösningar, till exempel släkt och vänner.

Utbildningsförvaltningen anser att det behöver finnas en möjlighet att ”skriva ner” behovet av omsorg om det är uppenbart att vårdnadshavare missbrukar tjänsten. Till sådana fall räknas inte förändringar i arbetssituationen, sjukdom eller tillfälliga avbokningar på grund av att vårdnadshavare i stället vid enstaka tillfällen får hjälp av släkt och vänner. Utöver dessa större förändringar har riktlinjerna försetts med uppdateringar och förtydliganden mot bakgrund av att riktlinjerna tidigare uppfattats som otydliga på vissa områden.

Riktlinjer för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor

Utbildningsförvaltningen har gjort en uppdatering av riktlinjer för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor (beslutade i kommunfullmäktige 2018-06-11, 2017-002058). Sedan dessa riktlinjer beslutades har Stockholms stads webbplats omstrukturerats och dessa riktlinjer behöver därför uppdateras med korrekta länkar till stöddokument på Stockholms stads webbplatser. Ett avsnitt om åtgärder vid värmebölja är också tillagt, vilket förutsätter beslut i kommunfullmäktige.

I fullmäktiges beslut från 2018 om riktlinjer för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor ingår att utbildningsnämnden har ansvar för att följa upp och uppdatera länkarna. För denna typ av mindre justeringar föreslår nu utbildningsförvaltningen att utbildningsnämnden ger dem (lägsta beslutandenivå avdelningschef förskoleavdelningen) i uppdrag att uppdatera riktlinjer för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor. Sådan justering ska anmälas till nämnden. Vid sådana förändringar som påverkar innehållet i riktlinjerna, krävs nämndens godkännande och överlämning till kommunstyrelsen för beslut av kommunfullmäktige. Eftersom de revideringar som har gjorts nu även innefattar ett nytt textavsnitt, bör riktlinjerna överlämnas till kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige.

Synpunkter och förslag

Revidering av riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid

Alla barn har rätt till en trygg omsorg och beslut om barnomsorg på obekväm arbetstid måste alltid utgå från barnets bästa.

Förvaltningen är positiv till att riktlinjerna reviderats med anledning av utbildningsförvaltningens förändrade organisation avseende omsorg på obekväm arbetstid.

Förvaltningen anser det också är till fördel riktlinjerna förtydligats för att underlätta tillämpning för både vårdnadshavare, beslutsfattare och utförare. Förvaltningen anser också att det är positivt med det tillägg som gjorts mot bakgrund av att utbildningsförvaltningen sett förekomst av outnyttjad tid.

Revidering riktlinjer för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande och är viktig för barns utveckling, välbefinnande samt verkar som en skyddsfaktor. En förutsättning för barns lärande är att de känner sig trygga. Barnsäkerhet i förskolan regleras på olika sätt på många områden. Förvaltningen anser att det är positivt att staden arbetar för att säkerställa god barnsäkerhet på ett likvärdigt och systematiskt sätt i enlighet med de reviderade riktlinjerna.

Förvaltningen anser att det är viktigt att hänvisning till aktuella styrdokument och anvisningar från relevanta myndigheter och organisationer uppdateras löpande. Förvaltningen ser det som mer effektivt att utbildningsförvaltningen genomför mindre justeringar. Med anledning av klimatförändring anser förvaltningen att det är bra att tillägget med förebyggande åtgärder värmebölja lagts till i riktlinjerna.

Förvaltningen vill slutligen framföra att vissa av de länkar som finns angivna i riktlinjerna för närvarande inte länkas korrekt, se exempel nedan:

- Radonguiden, sidan 13.
- Vid misstanke om brott i av medarbetare i verksamheten, sidan 10.
- Socialtjänstlagen, sidan 14.

Maria Laxvik
stadsdelsdirektör

Johanna Hult
avdelningschef

Bilagor

1. Förslag till reviderade riktlinjer för barnomsorg på obekväma arbetstid
2. Förslag till reviderade riktlinjer för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Mathiasson Laxvik, Stadsdelsdirektör	2022-01-13
Johanna Hult, Avdelningschef	2022-01-13